

SLOVENSKI NAROD

Ishaja vsak dan popoldne, izvežem nedelje in praznike. — Inzerati do 30 petih vrst a Din 2.-, do 100 vrst a Din 2.50, od 100 do 300 vrst a Din 3.-, večji inzerati petih vrst a Din 4.-. Popust po dogovoru, inzeratni davek posebej. — Slovenski Narod velja mesečno v Jugoslaviji Din 12.-, za inozemstvo Din 25.-. Rokopisi se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO LJUBLJANA, Knafljeva ulica št. 5
Telefon: 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126

Podružnice: MARIBOR, Smetanova 44/L. — NOVO MESTO, Ljubljanska cesta, telefon št. 26. — CELJE: celjsko uredništvo: Strossmayerjeva ulica 1, telefon št. 65, podružnica uprave: Kocenova ulica 2, telefon št. 190. — JESENICE, Ob kolodvoru 10/L. Račun pri poštnem čekovnem zavodu v Ljubljani št. 10.351.

Ljudski koncerti na velesejmu Njihova moralna bilanca je nad vsako pričakovanje ugodna

Ljubljana, 12. septembra. Svojevrsna privlačnost letošnjega jeenskega velesajma so bili ljudski koncerti slovenske glasbe. V prostorni in dovolj akustični dvorani paviljona »J«, kjer je bila tudi glasbena razstava Glasbene Matice, je bilo v desetih sejmiskih dneh osem koncertov, na katerih so poslušalci slišali izključno skladbe starejših in mlajših slovenskih komponistov v najrazličnejših izvedbah. Na programih vseh osem koncertov, na katerih so poslušalci slišali izključno skladbe starejših in mlajših slovenskih komponistov v najrazličnejših izvedbah. Na programih vseh osem koncertov, na katerih so poslušalci slišali izključno skladbe starejših in mlajših slovenskih komponistov v najrazličnejših izvedbah. Na programih vseh osem koncertov, na katerih so poslušalci slišali izključno skladbe starejših in mlajših slovenskih komponistov v najrazličnejših izvedbah.

nega orkestra Orkestralnega društva Glasb. Matice, ki ga je priredil močan društveni godalni orkester pod vodstvom L. M. Škerjanc in pri katerem smo slišali dela kar osmih slovenskih komponistov. Na sporedu je bil Saša Santel z novo, mikavno Belokranjsko serenado v treh stavkih, Karel Jeraj z nekoliko pučinjskega našopirjeno Zeleno dobrovo, Ipavec Benjamin s klasično I. stavkom svoje Serenade, Ukmar Vilko s sprotno in duhovito napisanim, krepko in drzno naprednim »Prebujenjem«, jaz z že šestnajstič izvajanjem »Na gradu« iz suite »Ljubljanski akvareli« (vijolino-solo Pfeifer Leon), Premrl z živahnim, dobro zvencim »Allegrom«, Lamentaciji ter Škerjanc s širokopoteznim, jovic z iskreno »Sanjarijo« v moji instrumentaciji ter Škerjanc s širokopoteznim, pogumno zgrajenim »Prebudjenjem«.

Orkester je zvenel odlično, vse skladbe so bile točno in vestno nastudirane. Škerjanc jih je od prve do poslednje dirigiral na pamet. Nekateri naši pevovodje morajo gledati v note še takrat, kadar njihovi pevci pojo »Mi smo pa z Nakeljnca«. Prijeten, a žal, nekoliko šibko obiskan koncert je nudil oktet »Ljubljanskega Zvonca«, ki je izvajal 15 skladb devetih komponistov. Bile so to umetne in narodne pesmi v prav precizni in prepričevalni izvedbi. Oktet vadi in vodi ambiciozni g. Matul.

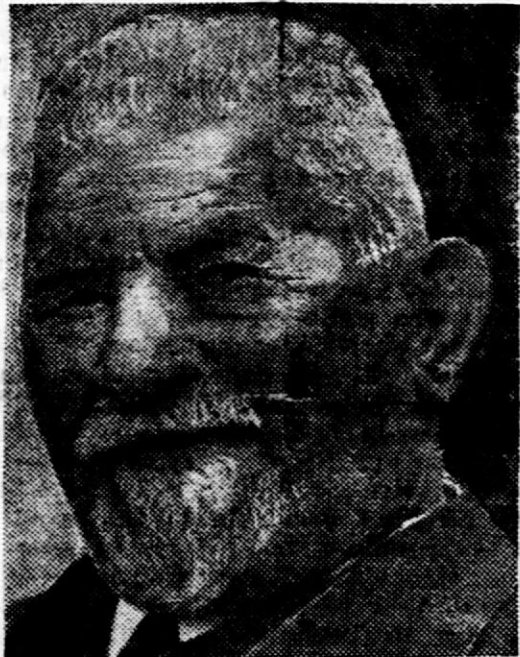
Predzadnji koncert je izvajal pomnoženi radio-orkester pod taktirko D. Gruma. Izvajal je Mihevčevu uverturo »Planet«, moje »Tri turkестanske ljubavne pesmi« ter Šantlovo »Malo suito«. Vseled prezaposlenosti orkestra je Grum zamogel imeti za koncert le eno samo vajo in zato nekatere stvari niso šle tako gladko, kakor bi šle sicer, ako bi bilo izvajalcem na razpolago dovolj vaj. Treba pa je razumno vpoštovati in toplo pohvaliti veliko ambicioznost in pošteno voljo dirigenta ter orkestra. Sedijo ljudskih koncertov slovenske glasbe je zaključil včeraj pevski zbor Glasbene Matice pod vodstvom dirigenta, opernega ravnatelja Poliča. Zbor je odlično in izklesano zapel dva Gallusa, Foersterjeve »Naše gore«, mojega »Mladega junaka«, Lajovičeve »Vodica čista se vila« ter »Napišnico«, Osterčev »Oče naš« ter pet narodnih pesmi v prireditvi Marolta, Deva, Kogojca in Hubada. Poslušalstva je imel matični zbor kljub slabemu vremenu izredno mnogo, kar je seveda v najvišji meri tudi zaslužil.

Moralna bilanca, žal, manj materialna, teh ljudskih koncertov, je nad vsako pričakovanje ugodna in moramo vsi, komponisti, izvajalci in poslušalci le želeči, da bodo pri vseh bodočih velesajmih zavzemali ljudski koncerti slovenske glasbe bistven in stalen del velesajmskih prireditev.

se poškričevali spet dvignili nad Beograd ter izvršili celo vrsto akrobacij in letalskih vaj. Zvečer je priredil komandant general Nedić gostom na čast svečan banket.

Odlikovanje Ilije Predoviča

Ljubljana, 12. septembra. Navzlic svoji častljivi starosti, saj je že v 82. letu, je danes prišel na magistrat naš splošno spoštovani someščan Ilija Predovič ves srečen in radosten v svečani obleki. Z najprišrčnejšimi besedami ga je sprejel mestni župan g. dr. Dinko Puc ter s kratkim nagovorom poudaril zasluge starega občana, vso njegovo vzhajajočo podjetnost in pridnost, zlasti pa njegovo napredno zavednost in dobro voljo, ki jo je kazal desetletja in desetletja pri delu za napredek Ljubljane. Ljubljanskemu obrtništvu in delavstvu je sezidal blizu 500 stanovanj, obenem je pa ustanovil po vsej državi svojo slovečo trgovino z živino. Govornik se je spomnil tudi nesreče, ki je zadela Predoviča pri polomu Glavne posojilnice, ko se je z izredno žilavostjo znova vzravnil in spet ustvaril novo veliko podjetje. Ob zaključku svojega govora je župan požel staremu gospodu še mnogo srečnih let s poudarkom, naj bi tudi njegovi potomci stopali po njegovih stopinjah.

Vsemu ginjenemu možu je župan pripel na prvi red jugoslovenske krone V. stopnje, a odlikovanec je naprosil g. župana, naj v njegovem imenu sporoči najšrčnejšo zahvalo Nj. Vel. kralju za odlikovanje. Ko se je odlikovanec z redom na prsih vračal po stopnicah, so mu čestitali vsi navzoči za v resnici zasluženo odlikovanje. Naj sprejme tudi naše najšrčnejše čestitke!

Limnologi na Ohridu

Ohrid, v začetku septembra. Za limnološke kongresnike je bilo bivanje na Ohridu brez dvoma najzanimivejši dogodek vsega njihovega potovanja in raziskavanja po naši državi. Ohridsko jezero, ki se more po svojem živalskem in rastlinskem bogastvu, katero se po svojem starinstvu popolnoma razlikuje od živalstva in rastlinja po vseh ostalih evropskih vodah, v resnici imenovati muzej živih fosilij, jim je nudilo toliko dragocenega gradiva za opazovanje in proučevanje, da se kar niso mogli ločiti od njega.

Znanstveniki iz vseh krajev sveta so vršili tu svoja raziskavanja pod vodstvom beograjskega vseučiliškega profesorja dr. Siniše Stankovića. Najeli so celo brodogoj ribiških čolnov in so se dali odveshati na sredo jezera. Tu je dr. Stanković v francoskem jeziku kratko očrtal znamenitosti Ohridskega jezera za znanstvena proučevanja. Ohridsko jezero šteje brez dvoma med najstarejša jezera in je nastalo davno pred ledeno dobo, v terciarni dobi, ko se je tu pogreznil svet ob dveh velikih razpokah v zemeljski skorji ter je nastalo kodino voda napolnila. Vključ svojih starosti pa ima ohridska kotlina mlado obliko in je jezero v polnem življenju, ker se gibanje zemeljske skorje v tem področju še ni zaustavilo in se opaža celo še dandanes. Odtod tudi velika globina jezera, do 300 metrov. Ohridsko jezero ima v sebi svoj poseben živalski in rastlinski svet, ki izvira še iz njegove začetne dobe. Ker je popolnoma ločeno od drugih voda, je ohranilo v sebi svoje prvobitne stanovanje, kakršnih ni nikjer drugod. Dr. Stanković je tu navajal zlasti živalstvo, ki živi v jezeru, a prav posebej neko vrsto majhnih belih, popolnoma slepih rakov, ki žive v popolni temi in velikem mrazu v nepremičnih vodah na dnu. Najzanimivejše pa je bilo po tem predavanju sledeče raziskavanje živali, ki jih je dr. Stanković dvignil iz jezerskega dna.

Tuji ribiški strokovnjaki so si potem tudi še ogledali ohridsko hidrobiološko postajo in so tu dali razne nasvete za riborejce, ki je toliko časa pomena za gospodarski napredek ohridskega okoliša. Riborejska postaja se nahaja na znamenitih »Biljanin« izvornih in je lepo moderno enonadstropno poslopje. V pridličju se bo nahajalo dristišče za postvri, specializirano Ohridskega jezera, ki se znatno razlikuje od postvri v

S proslave 20 letnice Slovana

Pogled na tribuno med govorom predsednika g. dr. Milana Perka

drugih vodah, in gojitev zaroda, ki se bo spuščal v jezero, zgoraj pa bo laboratorij za proučevanje jezera, ki bo pod upravo in nadzorstvom beograjskega vseučilišča. Tuji znanstveniki in strokovnjaki so bili silno zadovoljni s svojim bivanjem na Ohridskem jezeru, ker so tu našli ogrom-

nega in kar najzanimivejšega gradiva za svoja raziskavanja, njihovi nasveti za našo riborejo na Ohridu pa so nam ravno tako zelo dragocena naknada za gostoljubnost, s katero smo jim razkazovali ta naš »naravni muzej živih fosilij«. In zagotavljali so, da nas bodo še večkrat obiskali.

Otvoritev planinske kočice na Obolnem

V nedeljo je bila svečano otvorjena Krjavljeva kočica. — Veliko zanimanje domačinov za povzdigo Dolenjske

Stična, 11. septembra.

V nedeljo, 9. t. m. so otvorili Dolenjci svojo prvo planinsko kočico. Lep, solnčen dan pa je malo bučna reklama sta privabila veliko množico ljudstva na obli in goli vrh Obolega, ki je bil tega dne počaščen s tem, da je bila na robu njegovega temena slovesno otvorjena Krjavljeva kočica. Dolenjska, ki je doslej vabila s svojimi naravnimi lepotami in originalnostjo svojega prebivalstva slovenskega in tujega popotnika, je šla korak naprej. Potrudila se je, da sama pokaže svetu najlepše dele svoje zemlje in da trudnemu popotniku in smučarju da streho in nudi okopitila prav na onih krajih, ki so radi svoje višine in težje dostopnosti najlepši.

Otvoritev planinskega doma so se udeležili številni gostje iz okolice in Ljubljane. Prvi so prispeli na Obolno neutrudljivi planinci iz Litije, člani litijske podružnice SPD, ki jih je vodil delavni predsednik SPD g. Tomažin iz Litije. Z Litijanci so prispeli tudi turisti iz Smartnega pri Litiji s svojimi odličnimi pevci pod vodstvom pevovodje g. M. Kovačiča. Iz Ljubljane sta pripela zastopnika SK Polža g. France Peitke in Jože Zupančič, dalje primarij dr. Poganič in drugi. Zelo številno je bila zastopana Stična, ki je dala pobudo in je tudi največ prispevala h gradnji planinske kočice. Mladi fantje in dekleta iz Stične so z veliko požrtvovalnostjo pripravili vse potrebno za otvoritev, okrasili dom ter izvršili zadnja dela v koči. Radi svoje delavnosti so si pristižili posebno pohvalo. Poleg izletnikov iz Višnje gore, št. Vida in Mleščevga je prisostvovalo otvoritvi kočice domače prebivalstvo.

Ob 11. dopoldne se je pričela formalna otvoritev kočice. V imenu lastnikov in graditeljev kočice je pozdravil vse udeležence s planinskim pozdravom akademik g. Julij Vrbič, ter podal besedo g. Tomažinu, predsedniku SPD v Litiji. V svojem govoru, iz katerega je kipele ljubezen do matere narave, do slovenske zemlje in planin, je govornik orisal pomen planinstva in izrazil svoje veliko zadovoljstvo, da je bila Krjavljeva kočica zgrajena baš na Obolnem, naj tej najlepši točki stiškega in litijskega hribovja. Njegov govor, ki je bil govor starega ter idealnega prijatelja in ljubitelja planin, so sprejeli poslušalci z velikim zadovoljstvom. Za njim je spregovoril v imenu SK Polža g. Jože Zupančič. Govornik je uvodoma pozdravil graditelje, ki so v tako kratkem času postavili kočico, nato je pa govoril o pomenu planinstva in smučarstva za Dolenjsko. Poudaril je, da ima Dolenjska s Kr-

javljive kočice na Obolnem in smučarskim domom pri Sv. Duhu vse pogoje za razvoj tujkega prometa. Dasiravno ne premore planin kakor Gorenjska, vendar so njena hribovita tla pozimi idealni smučarski tereni, ki privabljajo in bodo še vabili v bližnji bodočnosti na stotine turistov. Zaradi cenenegega preživljanja in male oddaljenosti od Ljubljane pa bosta postali novi postojanki najboljši priljubljeni izletni in smučarski točki za Ljubljano. Pri idealnem stremljenju organizatorjev tujkega prometa na Dolenjskem pa mora sodelovati tudi domače, kmetsko prebivalstvo, ki mu edinevrno služni vse prizadevanje graditeljev in organizatorjev in iz katerega so le-ti tudi izšli. Na koncu svojega govora je še povabil Stičane k sodelovanju s smučarskim klubom Polžem za povzdigo turistične in smučarstva na Dolenjskem. Govorila sta še gg. Špende in Korenčan, ki je povedal nekoliko o zgodovini in pričetkih slovenskega planinstva. Z govori je bila oficijelna otvoritev kočice zaključena. Gostje so si nato ogledali kočico ter pohvalili slog njene gradnje ter praktično razdelbo prostorov.

Po otvoritvi se je vršila velika veselica. V prvih popoldanskih urah se je nabrala velika množica ljudstva, ki si je prišla ogledat dograjeni dom. V veseljem razpoloženju so skupine izletnikov ugibale in določevale dan, ko se bodo zopet napotile na Obolno pod prijatni krov Krjavljeve kočice. Slednji gost se je čudil izredno lepi legi kočice ter krasnega razglednega položaja Obolega.

Z nedeljsko otvoritvijo je bila izročena prva dolenjska planinska kočica slovenskemu smučarju in turistu. V kratkem času bo dopolnjena tudi njena notranja oprema tako, da bo mogla nuditi vse udobnost posetnikom. S svojo bližnjo sosedo pri Sv. Duhu pa otvarja vrata turistiki in smučarstvu na Dolenjskem.

IV. zlet slovenjegoriškega okrožja pri Sv. Lenartu v Slovenskih gorah

V nedeljo 26. avgusta se je vršila pri Sv. Lenartu revija sokolskih edinic našega okrožja. Razen teh so se udeležili zleta tudi bratje in sestere od Sv. Marjete ob Pesnici, iz Ptuja, od Sv. Andraža v Slovenskih gorah, iz št. Ilija in Maribora. V sprevodu, ki se je pomikal od štališča k Sokolskemu domu, je bilo 320 oseb v krogih in 50 oseb v civilni znanji. Sprevod so gledalci živahno pozdravljali in iz mnogih hiš obsipavali s cvetjem. Stik spreveda je bil na let. telovadščini, kjer je nagovoril zbrano sokolstvo in občinstvo starosta br. dr. Milan Gorišek. Zatem je bil nastop. Najprej je nastopila žen. deca z vadbeno uro, nato z enako točko članstvo in naraščaj skupno in slednjič moška deca. Novi način izvedbe nastopa je zbudil pri občinstvu prav živo zanimanje, zakaj zelo pestro so bile slike, ki so jih nudile poedine točke. Gledalci so je nazorno pokazali, kako se dela po naših sokolskih telovadnicah. Za temi točkami je nastopilo članstvo v župnijski prostimi vajami. K sklopeu sta nam pokazali dve vrsti izbranih telovadcev težke in lepo izvedene vaje na krogih in na drogu.

Po telovadbi se je razvila prav lepa sokolska zabava pod velikim senčnim šatorom. Poset prireditve je bil prav zadovoljiv, kar nam dokazuje, da pridobiva sokolstvo vedno več prijateljev.

Ali si že član „Vodnikovove družbe“?

Francoska odlikovanja naših ministrov

Beograd, 11. septembra. Francoski poslanik Naggiar je opoldne obiskal v predsedništvu vlade predsednika vlade Uzunovića in izročil njemu ter prisotnim predsednikoma senata in Narodne skupštine dr. Tomasiću in dr. Kumanudiju, zatem ministru dvora Antiću in ministrom dr. Kojiću, dr. Šumenkoviću, dr. Gjorgjeviću, Laziću in dr. Novaku visoka odlikovanja častne legije, s katerimi jih je odlikoval predsednik francoske republike Lebrun.

Predsednik vlade Uzunović in ostali odlikovanci so francoskega poslanika naprosili, naj svoji vladi sporoči njihovo zahvalo za odlikovanja, ki so v zvezi z nedavnim pomembnim obiskom velikega prijatelja Jugoslavije g. Barthouja in ki so nov dokaz prijateljstva in zavezništva med Jugoslavijo in Francijo.

Vlak trčil v avto

Beograd, 11. septembra. AA. Ob 13.30 je na progi Niš - Prahovo trčil tovorni vlak v vojaški kamijon. Nesreča se je pripetila pri 5,5 km od Niša. Štirje vojniki so bili rbičti, 18 pa ranjenih. Vsi so se nahajali na kamijonu. Ranjence so prepehtali v niško vojaško bolnico, na kraj nesreče pa je odšla preiskovalna komisija, da dožene vzrok nesreče in ugotovi krivice.

Podpis baltiškega pakta

Zeneva, 11. septembra. w. Zunanja ministra Litve in Estonke ter glavni delegat Letonske so danes podpisali baltiški pakt, čigar besedilo objavljeno jutri. Kakor se doznava od dobro poučene strani, pakt ne vsebuje nobene besede o načrtu vzhodnega pakta.

Dve konferenci JNS

Novi Sad, 11. septembra. r. Danes je bila v Novem Sadu v veliki dvorani Trgoveškega doma konferenca delegatov JNS za srezce Sento, Stari Bečej, Zabali, Titel, Novi Sad in Zagrad. V imenu kraljevske vlade sta bila prisotna ministri Živojin Lazić in Ste-

pan Srkulj, v imenu odbora JNS pa več senatorjev in narodnih poslancev. Generalnega tajnika stranke, ki prisostuje istočasno se vršečim enakim konferencam JNS v Dalmaciji, je zastopal narodni poslanec dr. Živančević.

Konferenca se je začela ob 10. in je trajala do 18. Govorili so gg. ministra Lazić, Srkulj, dr. Živančević ter nekateri senatorji in poslanci. Sledili so referati zastopnikov stranknih sreskih in občinskih organizacij. Knin, 11. septembra. r. Danes se je tu vršila prva konferenca JNS v primorski banovini. Udeležili so se srezce Benkova, Knin, Biograd, Preko in Sibenik. V imenu vlade se je konference udeležil minister dr. Andjelipović, v imenu glavnega odbora stranke pa njen glavni tajnik dr. Albert Kramer ter številni senatorji in poslanci. Konferenca je trajala od 10. do 13.30.

Poleg dr. Kramerja in ministra dr. Andjelipovića so govorili še senator dr. Banjanin in drugi parlamentarci, nakar so poročali delegati organizacij JNS.

Zamenjava nemških kovancev. Beograd, 11. septembra. Nemško poslanstvo objavlja, da bo 1. oktobra odtegnjen promet srebrni drobitž, in sicer kovanci po 3 marke, ki so prišli v promet na podlagi zakona od 20. marca 1924 in zakona od 30. avgusta 1. 1924. Ta drobitž je mogoče zamenjati pri blagajni nemškega poslanstva do 31. decembra 1934.

Bizantološki kongres v Sofiji. Sofija, 11. septembra. AA. Cetrti mednarodni kongres bizantologov je dopoldne nadaljeval delo v posameznih sekcijah. V filološki sekciji sta med drugimi predčitala svoje referate tudi jugoslovenska delegata Budimir iz Beograda in dr. Niko Zupančič iz Ljubljane, v arheološki sekciji Abramčić iz Splita, Nestorović iz Beograda in Mešmel iz Skoplja.

Obisk poštiskih letalcev. Beograd, 11. septembra. št. Poštiski letalci, ki so včeraj prispeli v Zemun, so davi odpotovali v Novi Sad in Kraljevo, kjer so si ogledali obe veliki letališči. Z njimi sta potovala tudi generala Rajski in Nedić. Iz Novoga Sada so se vrnili na zemunsko letališče ob 16. Pozno popoldne so

Spominu generala Maistra

Legija koroških borcev zavrača klevete proti Jugoslaviji — Odločna zahteva po zaščiti naše narodne manjšine na Koroškem

Trbovlje, 10. septembra.

Kljub velikim športnim prireditvam, ki so bile večerjati v Trbovljah, se je zbralo na Sv. Planini pri Trbovljah izredno veliko ljudstva, ki je prišlo od blizu in daleč, da počasti spomin našega velikega narodnega junaka, generala Rudolfa Maistra. To žalno svečanost je priredila Legija koroških borcev v Trbovljah, katere vrhovni vodja in dosmrtni častni predsednik je bil veliki pokojnik. Žalno prireditvi sta prisostvovala tudi sinova našega narodnega junaka gg. Hrvoj in inž. Borut Maister, ki sta prispela iz Ljubljane. Naši koroški legionarji so razobehili dve državni zastavi in sicer eno v zvoniku planinske cerkve, drugo pa na bližnji lipi, poleg katere je visela tudi žalna zastava.

Žalna svečanost se je začela ob 10. uri s službo božjo v planinski cerkvi, ki je bila nabito polna naroda. Domači župnik g. Drešer se je v molitvi spominjal velikega pokojnika in vseh ljubimih mu borcev, ki so padli ob rojstvu mlade Jugoslavije, v borbi za svobodo zibelke slovenstva za naš tužni Korotan.

Po maši pa je bilo na prostoru pred planinsko cerkvijo zborovanje Legije koroških borcev, katerega se je udeležilo preko 600 ljudi. Uvodoma je predsednik legije, tukajšnji okrožni zdravnik g. dr. Janez Jenšterle pozdravil našega najvišjega borca, Nj. Vel. kralja, ter predlagal, da se mu pošlje udanostni pozdrav, kar so zborovalci odobrili z burnimi »živjo« klicem. Pozdravil je tudi navzočega sinova pokojnega narodnega generala, nato pa je v živih besedah orisal namen prireditve, ki je namenjena spominu našega velikega narodnega borca generala Maistra in borcev za slovensko Koroško, zlasti pa tudi našemu bednemu narodu v tužnem Korotanu, ki je danes bolj kot kdaj prejje v stiski.

Nato je spregovoril tajnik legije g. Fran Straudeger, ki je v temeljito zasnovanem govoru slikal kremenite vrline generala Maistra, prav posebno pa njegove neprecenljive zasluge za naš narod in državo. Vse njegovo delovanje in stremilje nje je bilo usmerjeno k edinemu cilju: svobodi in blagostanju svojega ljubljenega naroda. Da doseže ta vzvišeni narodni cilj, se ni ustrašil nobenih žrtev, ki so se zoperstavljale njegovemu delu, saj je videl na lastne oči, kako rodi to njegovo delo bogate plodove, kako narod vstaja, kako se dviga kako lomi in trga stoletne spone narodnega robstva. Kakor malokdo je bil naš veliki narodni general pripravljjen na svobodo svojega naroda. Saj nam je takoj ob prevratu rešil naš Maribor ter zagotovil Jugoslaviji mejo na severu do Radgone, Špilja in Dravograda, hotel pa je

rešiti Jugoslaviji tudi slovensko Koroško, pa mu je za njegov načrt onemogočila sovražna tuja diplomacija s plebsicitom. Kaj bi bilo danes, da nam general Maister ni rešil Maribora in Dravske doline? Meja bi šla nekje preko Pohorja, dočim bi vsa Dravska dolina od Beljaka do Maribora obvladovali naši stari prijatelji s zapada in severa. — Vse to nevarnost je preprečil general Maister s zasedbo Maribora in Dravske doline do Dravograda. Legija koroških borcev bo zvesto izvrševala veliko narodno zapuščino svojega mrtvega vodje, kateremu je zbrani narod zaklical trikratni »slava«.

Ko je govornik obrazložil zborovalcem cilje in namene Legije koroških borcev, je energično zavračala laži in klevete enega dela avstrijskega časopisja proti Jugoslaviji. Zborovalci so zlasti z ogorčenjem obsodili izmišljotino nekaterih avstrijskih listov, ki so nedavno poročali, da se snuje v Trbovljah avstrijska hitlerjevska legija, ki da se vadi v orožju za vpad v Avstrijo in za oцепitev Koroške od Avstrije! Enako zavrača izmišljotino in klevete, da prihajajo v Trbovlje hitlerjevci, ki se organizirajo. Vse to je zlobna izmišljotina in laž, katero zborovalci najodločneje obsojajo in zavračajo, ker vedo, odkod in s kakšnimi nameni se širijo proti naši državi.

V drugem delu svojega govora se je tajnik Legije koroških borcev dotaknil manjšinskega šolstva v slovenski Koroški, katerega avstrijski Nemci kljub vsem mednarodnim obvezam sistematično zatirajo. Legija koroških borcev in ves naš narod zahteva samo enakopravnost, saj je avstrijsko manjšinsko šolstvo v kritičnem protislovju s širokopoteznim nemškimi šolstvom v Jugoslaviji.

Borba Legije koroških borcev ne bo krvava, kakor se gotovi krogi in njihovi zaščitniki v Avstriji boje. Toda jugoslovanski koroški legionarji bomo zahtevali za naše rojake onstran Karavank iste pravice, ki jih uživajo nemške narodne manjšine v širokogrudni Jugoslaviji. Legija koroških borcev in ves naš narod mora postopati po načelu »Zob za zob, šola za šola« vse dotlej, dokler se naši narodni manjšini na slovenskem Koroškem ne bo godilo v pogledu šolstva vsaj tako, kot nemški narodni manjšini v Jugoslaviji.

Jugoslovanski narod pa prosijo jugoslovanski koroški legionarji da jih v tej borbi za enakopravnost nemške narodne manjšine v Jugoslaviji in slovenske narodne manjšine v Avstriji z vsemi sredstvi podpre.

Z velikim navdušenjem je bila sprejeta spomenica, ki bo poslana ministrskemu predsedstvu, zunanjemu ministrstvu in ministru prosvete

loza širi zlasti v okolici. V tej borbi je nujno potrebno, da sodelujejo vsi odločujoči čimtelji in ostalo prebivalstvo, ker le na ta način bo mogoče zajeziti in mrtvaški val.

Vsa zahvala gre tistim, ki so doslej kazali toliko razumevanja, da so materialno podprli akcijo za ustanovitev dispanzerja. Hudo odgovornost nasproti prebivalstvu, zlasti nasproti delavstvu, pa prevzemajo nase tisti, ki kljub vsem prošnjam ne vidijo potrebe to akcijo materialno podpirati.

Ni namen dispanzerja samo, da preiskuje, temveč da se po možnosti bolniki tudi materialno podprejo. To pa je mogoče le tedaj, če so sredstva. V kratkem bo na razpolago tudi moderen rentgenski aparat, ki ga bo nabavil OUZD v Ljubljani.

Prosimo prebivalstvo Kranja in okolice, da v čim večjem številu pristopi k krajevni protituberkulozni ligi v Kranju, ki je pokrenila to akcijo za ustanovitev dispanzerja.

in enega na Jesenicah. Skupno obiskuje vrtnice 131 otrok. Krajevni šolski svet je že ponovno prosil za ustanovitev otroškega vrtnice tudi na Hrušici, pa žel mu doslej še vedno ni uspelo, da bi se vrtnice otvorili. Kje tiči vzrok, da ta veliki obmejni kraj ne pride do prepotrebne vrtnice? Na Hrušici je veliko število dece, ki se mora v hudi sili voziti na Jesenice, kar je združeno s stroški in nevarnostjo za otroška življenja.

Delo Bele Krajine

Stara in splošna pesem: Mnogo potreb, mnogo dobre volje in malo denarja

Ljubljana, 7. septembra.

Pred leti je bila Bela Krajina deveta dežela in majhna osončnica. Kdor je bil tam onstran Gorjanec, se je s tem skoraj dal pobahal in pripovedoval o Beli Krajini, kakor bi pripovedoval o Boeni ali Južni Srbiji. Nekaj tujega je bila, povsem drugačnega, kakor naša gorenjska stran. Precej truda in dobre volje je bilo treba, predno so se prvi izletniki napotili proti Semiču, Črnomlju in Metliki ter med tiste neštete hribočke, v katere so od vsih strani puzala zemlja navkreber in ki so obraščeni s dolnimi, ravnimi vrstami žlahtnih trt.

Začetek izletništva v Beli Krajini ji bil dokaj pompozno. Nekako tak, kakor da je bil njen korak bližnjaka med Belo Krajino in ostalimi slovenskimi kraji, ki so jim dolje Belokranjci bili tuji, a ne, kakor da je bila to deložnost vseh, da poznavamo predvsem naše ljudi in naše kraje. Po dveh treh večjih izletih Bela Krajina ni ostala pozabljena, temveč se je uresničila pri prvem izletu postavljena prognoza: Bela Krajina bo obojevala erca mnogih in mnogi bodo radi epet pohiteli čez Gorjanca, kjer si bodo že pri prvem obisku pridobili mnogo gostoljubnih in iskrenih prijateljev. Lani in letos je obiskalo Belo Krajino več tujcev, kakor dolga desetletja prej, dasi še niti danes ne izpolnjuje vseh zahtev turističnega kraja. Kraji in ljudje onstran Gorjanec pa odtehalo primitivnosti. In ravno s tem so Belokranjci popularizirali svojo deželico. Ni namreč vedno povod za razkošje nego je mnogo važnejšega, daleko sežnejšega in trajnejšega pomena, da kraji sami privedejo človeka nase, ker sta tak spomin in taka več trajnejša in trdnjša od prve.

Prerezati ne smemo velikega dela, ki ga je Bela Krajina opravila predvsem radi gostov. Ako ni drugčega, je dokaz njihove čvrste in izredno močne volje že dejstvo, da sta oba najvažnejša kraja, Metlika in Črnomelj, zgradila kopalnice v najtežjih časih, ko primanjkuje denarja za najnujnejše potrebe. Obe mesti sta se dobro zavedali, da je kapital, naložen v kopalnice, varen in rentabilen z materialnega in zdravstvenega stališča domačinov in gostov. Dalekosežna druga dela, razen notranje ureditve mest in nasadov, niso več potrebna, ker bi sicer Bela Krajina izgubila prav tisto, kar ji daje svojstveno obeležje, namreč preprostost in enostavnost, ki je danes v letovističnih žilno redek pojav, kar nase srednje sloje od poseameznih krajev naravnost odbija.

Posebno poglavje v tujko prometnem delu Bele Krajine tvorijo podzemne jame, ki so jih kraji bogati in ki žal zaradi pomanjkanja potrebnih sredstev še niso raziskane. Mnoge jame so izredno lepe, — najlepše morda v še neraziskani notranosti — ker nam to potrjujejo poročila marljivih učiteljev, ki kljub pomanjkljivim sredstvom in opremitvi iste raziskujejo in odkrivajo. Marsikateremu bi bil potreben fotografski aparat, ker bi bilo s slikami lažje vzbuditi zanimanje za nadaljnje raziskovanje, toda njegova skromna plača tega ne dovoljuje. Morda se bo našel kje mecen, ki bi najmlajšim poseodil ali izključno v ta namen odstopil fotografsko kamero in s tem nam

Uspod sita

Cebelice niso nič v primeri z nami. Njihova marljivost naj se kar skrje pred našo. In vsestransko iznajdljivi smo, da nikoli tega. Vse že pridelujemo in izdelujemo doma, celo kisto zelje in žeblice. In nismo, kakor tisti svetopisemski nespartanec, ki je šel in zakopal svoj talent. Mi svojega razstavljamo, da ga lahko svet vidi in spozna. V te namen nam služijo razstave, ki jih pritejamo hvala bogu v izdatnem številu na vseh koncih in krajih, kjer kaj izdelujemo in pridelujemo. Najbolje bi bilo, če bi razstavljali vsak kmet svoje pridelke zase in vsak čevljar svoje izdelke tudi posebej, kajti v slogi je moč in svet bi tako najlažje spoznal bogate sadove našega dela. Zgodovinarju ne bo treba napačati možganov, kako bi označil našo dobo, saj so razstave tako značilne z njo, da jo bo lahko krstil kar po njih.

Navzlic obilici razstav pa pogreša zdrava pamet eno, ki bi pokazala svetu, kako imenitno znamo cepiti svoje že itak šibke moči, kar je nam ostalo še iz onih časov, ko so nas delili, da so nam lažje vladali, in kar velja v polni meri še zdaj. In pokazala naj bi tudi, kako so nas s samovoljno prepreno fraze uspavale, da ne vidimo niti tako daleč naprej, kakor seže naš nos. Ne vidimo in nečemo videti, kako so ljudje po svetu zavijali rokave in pljunili v roke, da bi z združenimi močmi potegnili iz blata čolnice svoje usode. Mi svojega sami z razcepjenimi močmi potiskamo v blato, potem se pa čudimo, da nam voda vsak dan bolj teče v grlo.

Naše gledališče

Opera

Začetek ob 20. uri.

15. septembra sobota Sveti Anton, vseh zaljubljenih patron. Izven.

16. septembra nedelja Manon. Izven, znizane operne cene od 30 Din navzelo.

Novo sezono otvori Drama z zgodovinsko igro v šestih dejanjih, »Orlič« katere avtor je znameniti Francoz Edmond Hostand, član francoske Akademije in avtor pri nas znane heroične komedije »Cyrano de Bergerac«. Snov obravnava na duhovit in poetičen način življenje nesrečnega Napoleonovega sina in prikaže v svojem obilježju na grandiozen način avstrijski dvor v letih 1830. Naslovno vlogo vojvode Reichstadtkega kreira g. Jan, avstrijskega kancelarja Metternicha g. Levar, gardista cesarske garde Napoleonove g. cesar. Marijo Luizo igra ga. Marija Vera, pesalko Fany Ellsner ga. Šaričeva, Grofco Cemerato pa ga. Mira Danilova. V komadu je zaposlen ves dramski personal in je krmad, ki zahteva prav poseben sijaj, opremljen v vsem potrebnim tako, da bo otvoritvena predstava letošnje sezone v renici slavnostnega značaja in dostojen dokument novega dela. Režija je v rokah šefa drame g. prof. Šesta.

—lj Majhna afera. V človeškem življenju je že tako, da se vrste afer za afero. Brez raznih afer in aferic, bi bilo naše življenje premonotonno in pušto. — Nekateri ljudje smatrajo razne take družabne dogodke za nekaj, kar mora biti že radi tega, da imajo gotovi ljudje snov za kavarniške pogovore, kakor tudi za pripovedovanje pravljic ženi, ako se slučajno vrnejo domov bolj veseli in razigrani in to mnogo čez uro večernega dopusta. Ena izmed takih afer, ki je sama na sebi prav vesela in zabavna in se je končala z veseljem in zadovoljstvom vseh, ki so bili v njo zapleteni se je dogodila pred dnevi. Hudega sicer ni bilo nič, vendar pa dovolj za razna šušljanja in namigavanja. Nekdo je prekoračil meje zakonskega jarma in še to bolj v mislih kot v dejanju. Danes je stvar in končala, ne smemo poročati že radi tega ne, ker se je prav veselo in srečno končala. V petek bomo videli v Ljubljani nekaj slučnega. Ob 14.30 je otvoril ZKD svojo letošnje filmsko sezono z veselo burko »Veleturisti«, v kateri nam slavni komik Otto Wallburg pokaže, kako se je vse začelo in nadaljevalo ter končalo. Bo prav zabavno in zanimivo že radi aktualnosti dejanja. Cene bodo nizke, 3.50, 4.50, 5.50 in 6.50 Din.

—Zrtno napadov. Na praznik 8. t. m. zvečer je neki moški pričakal 29 letnega posestnika Josipa Kumra iz Letuša na cesti v Braslovcah in ga s samokresom obstrelil v glavo. Istega dne je neki moški na cesti v Tremerju pri Celju napadel 26 letnega delavca Leopolda Aškerca iz Tremerja z nožem in ga zabolal v levo lice. V Pil. stanju je neznan moški zabolal 25 letnega delavca Albina Salamona na cesti z nožem v desno ramo. Vse tri poškodovance so prepeljali v celjsko bolnišnico.

Jutri premiera filmske balade iz Bačke

Marija Annabella

v kateri igra glavno vlogo ljubka

Film poln lepote, petja in glasbe. To je delo, ki ga mora vsakdo videti.

ELITNI KINO MATICA

Letošnja sadna letina v dravski banovini

Največ sadja bomo pridelali v severovzhodnem delu. — Sadjarsko najbolj revna je Dolenjska z Belo Krajino

Ze smo poročali, da imamo v večini okrajev naše banovine prav slabo sadno letino, čeprav je dreve spomladaj prekrasno cvetelo. Iz podatkov banjske uprave je razvidno, da se bo letos nabralo v vsej banovini približno 22 milijonov kilogramov jabolk ali 2.200 vagonov, kar je za naše razmere malo, saj odpade na eno rodno drevo povprečno komaj 9,5 kg. Hruške so obrodile nekaj boljše in pričačujemo, da jih bomo natrgali okroglo 8 in 1/4 milijona kg ali 875 vagonov, t. j. povprečno na drevo približno 10,7 kg; češnje in slive bodo dale okroglo 4 in 3/4 milijona kg ali 475 vagonov in povprečno 5,1 kg na drevo; marelice okroglo 109.500 kg ali na drevo 5,9 kg, breskve okroglo 414.000 kg ali 5,4 kg na drevo, in orehi nekaj čez milijon kg ali povprečno 5,7 kg na drevo.

% vsega ostalega sadja v banovini. Navedeni srezni s srezoma Celje in Ljutomer predočajo jedro našega sadjarstva. Srezi na severovzhodnem delu banovine so pridelali zlasti mnogo hrušk moštne. Breskev in orehov se bogati zlasti srezu Ptuj in oba mariborska srezna, a sadjarsko najbolj revni kraji v banovini so Dolenjska z Belo Krajino.

Navedene podatke objavlja banovinski referent A. Flego v septembarski številki »Sadjarja in vrtnarja«, razen tega pa objavlja nova številka prekorišnega lista tudi razpravo Aleksandra Simončiča o obsestnih nasadih ter navodila za ureditev trgovine z orehi in o zabožih za razpošiljanje sadja Ban. referent Flego je pričel objavljati še tudi prav potrebno in zanimivo razpravo o negovanju sadnega drevja z ozirom na izboljšanje sadne produkcije v naši banovini, poleg tega pa odgovarja tudi na vprašanje, kako je z oprostivno in neposrednega davka za parcele, ki so nanovo zasajene s sadnim drevjem. Informativno in splošno zanimivo je tudi poročilo, kako je z letošnjo sadno kupčijo, dalje imamo na opisan izlet SVD na Dolenjsko, ko so si predvsem člani podružnice iz St. Vida in Ljubljane ogledali nasade samostana v Stični, kmetijske šole na Grm. samostana v Pleterjah, ter banovinsko drevesnico in trdnico v Leskovcu pri Krškem. Meščane še posebno opozarjamo na članek znanega vrtnarskega strokovnjaka F. Vardjana o zimski solati, razen tega je pa seveda tudi v tej številki polno zanimivega in poučnega drobiža.

Delovanje protituberkuloznega dispanzerja v Kranju

Kranj, 7. septembra.

S človekoljubnim namenom, da se v Kranju in njegovi okolici prične sistematično voditi borba proti jetiki, se je osnoval protituberkulozni dispanzer, ki ga vodi šef g. dr. Robert Neubauer z Golnika. Preiskave se vršijo vsak ponedeljek in četrtek od 16. dalje.

Dispanzer je pričel delovati 15. junija letos ter je bilo skupno preiskanih do 31. julija 193 oseb. Z odprto tuberkulozo se je javilo 20, z zaprtjo 15, 3 so bili primeri kostne tuberkuloze. Rentgenološki pregled je bil 101, preiskavo izmečkov 5, pnevmotoraks prejema 15 bolnikov.

V kolikor so mogli bolniki biti obiskovani v domači, se je ugotovilo, da vladajo pri teh bolnikih po večini slabo socialne razmere. V slabih stanovanjih leže bolniki skupno z ostalimi svojci brez prave preskrbe. Zato je jasno, da se tuberku-

Zanimiva lahkoatletska prireditev

Ljubljana, 12. septembra

Na povratku iz Turina v Italiji, kjer so se vršile te dni lahkoatletske borbe za prvenstvo Evrope, so se ustavili v Ljubljani bolgarski in rumunski lahkoatleti, ki nastopijo drevi in jutri ob 20. na razsvetljenem letnem telovadišču ljubljanskega Sokola v Tivoliju, in sicer v borbi z našimi atleti, člani Primorja in Ilirije. Nekaj atletov je prispelo že v ponedeljek, drugi pa včeraj. Med drugimi se udeležijo mednarodnega lahkoatletskega mitinga naslednji:

Dojčev, (Bolgarska), balkanski prvak in rekorder v skoku ob palici s 3.90 m, kakor tudi zmagovalac v desetboju v Sofiji, Rumun Havalec, ki se je kot drugi plasiral na balkanski olimpijadi v Zagrebu v metu diska s 47.65 m. Tekmoval pa bo tudi v metu krogle in kladiva. Zanimiv bo tudi stari dvakratnega maratonskega zmagovalca na olimpijadah v Atenah Rumuna Gala ter rumunskega prvaka na 800 m Popovicja, ki teče okrog 2 minuti, kar je že izvrstna marka. Poleg njih je četrti Rumun Sterian specialist v tekih na zapreka ne 200 in 400 m, a verjetno je, da bo največje zanimanje vladalo za start najboljših jugoslovenskih sprinterjev in obih rivalov na kratke proge Bauerja iz Pančeva in Kovačiča od Primorja. Bauer je letos tekkel 100 m že v 10,7, na balkanski olimpijadi je bil prvi na 100 m s časom 10,8. Kovačič pa je bil prvak na 200 m. Z Bauerjem se je ustavljal na povratku v Ljubljani tudi državni rekorder v metu krogle Kovačević, ki bo tekmoval tudi v metu diska in kopja.

Popoldne se bodo peljali skozi Ljubljano tudi Madžari, ki jih bo skušalo vod-

stvo ASK Primorja pridobiti za start v Ljubljani, da bi spored rez populnoma internacionalen, pester in živahen. Vsem tem atletom bodo protivniki izbrani atleti Ilirije in Primorja, tako Kovačič, Krevis, Martini, Stepišnik, Bručan, Sporn in drugi. Tako bo Ljubljana, ki je bila že oškodovana za lahkoatletske prvenstvo poseameznikov, ki se je vršilo v Zagrebu namestu pri nas, vendar videla prav lepo, zares elitno lahkoatletske prireditve.

Naval otrok na jeseniški šoli

Jesenice, 11. septembra

V štirirazredno meščansko šolo se je vpisalo 180 učencev in 180 učenk. Vsi razredi so nabito polni in so se morali še trije namestiti v poslopju narodne šole, radi česar precej trpi pouk. Na šoli manjkajo 3 učne moči, radi česar je pouk okrnjen. Upamo, da bo šolska oblast palagala veliko pažnjo na tukajšnjo meščansko šolo in ji dodelila pravočasno potrebne moči, da bo učiteljski zbor kompleten. Le popoln učiteljski zbor bo mladini dal podlago za lažje življenje, da bo lažje služila svoj kruh in našla existenco, za katere dosego se zahteva vedno več znanja in vedno težje pogoje.

V narodno šolo se je na novo vpisalo 94 dečkov in 68 deklic. Vseh otrok je v narodni šoli 836 in sicer 404 dečki in 432 deklic. Ker primanjkuje prostorov, morata imeti dva tretja razreda pouk popolne. Vseh razredov je 23, na katerih poučuje 26 učnih moči. Na šoli deluje Pomladek Rdečega križa, ustanovil pa se je tudi Povel. Jadranske straže. Šola ima svoj gledališki oder, svoj radio aparat in izboren skiptikon.

Jeseniška občina ima 3 oddelke Otroškega vrtnice in sicer 2 na Savi

Na splošno željo samo danes ob 4., 7.1/4 in 9.1/4 uri

JAN KIEPURA in MARTA EGGERTH v veleopereti

„PESEM Z NEBA“ ELITNI KINO MATICA

DNEVNE VESTI

Slovanski pravniki na Jadranu. V Splitu so bili slovanski pravniki priscrno sprejeti. Posebno navdušeno se je manifestiralo bolgarsko-jugoslovensko bratstvo.

Tretji nemški list v Novem Sadu. Na konferenci vodstva mladonemškega pokreta v Velikem Beckereku je bilo sklenjeno, da se vodstvo in tajništvo te nove politične nemške organizacije takoj preseli v Novi Sad.

V napredek Plitvice predlagajo sedaj parcelacijo državnih zemljišč ob jezerih. Za ta zemljišča se zanimajo številne organizacije in ustanove, zlasti pa one, ki nameravajo zgraditi v tem prelepem kraju domove za svoje člane.

Pri ljudeh, ki so potrti, pretrutenji, za delo nezmožni, povzročiti naravna »Franz Josefova« grenčica prosto kroženje krvi in poveča duševno in delovno sposobnost.

Maršal Italo Balbo v Šibeniku. V ponedeljek popoldne je prispel v Šibenik na italijanski jahi »Cyprus« guverner Libije maršal Italo Balbo. Odšel je na italijanski konzulat, kjer ga je sprejela italijanska kolonija.

ZVOČNI KINO »SOKOLSKI DOM« V ŠISKI. Telefon 33-87. V sredo in četrtek ob 7. in 9. uri film iz življenja Friedricha Velikega V CARJEVI SLUŽBI

Vreme. Vremenska napoved pravi, da bo deloma oblačno, precej stalno vreme. Včeraj je deževalo v Mariboru, Zagrebu in Sarajevu.

NOVOST. Mislili smo, da je kakor draga pišča, katero si lahko privoščijo samo bogatejši krog. Naša domača tvornica okolade »MIRIM« je izdala sedaj okusne vrečke, polnjene z najfinjšim kakaom za 4 osebe.

Iz »Službenega lista«. »Službeni list kr. banske uprave dravske banovine« št. 73 z dne 12. t. m. objavlja uredbu o osrednjem pokojninskem skladu igralškega osebja in posebnem podpornem skladu ostalega neigralškega osebja gledališč kraljevine Jugoslavije.

Za mrtve proglašeni. Deželno sodišče v Ljubljani je uvedlo postopanje, da se proglašajo za mrtve: Kopač Stanislav z Ledence, Anton Skubic iz Javora, Franc Urbančič iz Blatne Brezovice, Primož Franter iz Cerkelj in Josip Kravanja iz Hornhorna v Nemčiji.

Iznajdljiv fotograf. Fotograf v Brotnju Pavel Dimitrijevič je prišel na originalno idejo, kako iztrjati od svojih dolžnikov denar. Objavil je oglas, da bo razstavil fotografije vseh svojih dolžnikov.

dolžnikov. Ta groznja je pomagala, da je večina dolžnikov takoj poravnala svoj dolg.

Iz Ljubljane

Zelen papagajček je ušel iz palače TPD. Kdor ga ujame, naj ga odda proti nagradi pri vratarju. »Marija« je naslov filmske balade, ki bo predvajana jutri v Elitnem kinu Matica.

Privatni učni tečaj v Delavski zbornici. Pouk nemščine za odrasle zvečer, za deca in šolsko mladino dopoldne ali popoldne.

Očala, daljnogled, barometri, fotoaparati itd. najugodnejši nakup pri Fr. P. Zajcu, Izprašanem optiku, Ljubljana, Star trg 9. Ceniki brezplačno.

Iz Celja

Občeska seja. Okoliški občinski odbor bo imel v petek dne 14. t. m. ob 18. redno sejo v občinski posvetovalnici na Bregu.

Razmere na delovnem trgu. Od 1. do 10. t. m. se je pri ekspozituri javne borze dela na novo prijavilo 47 brezposelnih (29 moških in 18 žensk).

Napred v Tremejru. Na praznik 8. t. m. je neznan moški v Tremejru napadel 2letnega delavca Leopolda Aškercu iz Tremejra in ga z nožem zabolal v levo lice. Aškerc se zdravi v celjski bolnici.

Iz Maribora

Repertoar v letošnji gledališki sezoni. Dramski del: Cankar: »Hlapci«, Goluh: »Od zore do mraka«, Kratt: »Kreatura«, Sorli: »Divji ognji«, Guidam: »Injekcija«, Vombberger: »Zlato tele«, Feldman: »Profesor Žič«, Kosor: »Požar strasti«, Nušič: »Mister Dolare«, Scheinpluggova: »Gugalnica«, Tolstoj: »Živi mrtveci« ali »Anna Karenina«, Alberg: »Konflikt«, Bus-Fekete: »Trafika«, Deval: »Tovariši«, Farrere: »Bitka«, Frank: »Varok«, Hoffmannsthal: »Slehernik«, O'Neill: »Anna Christie«, Saviot: »Oma žena«, Shakespeare: »Hamlet«, Schaw: »Hudičev učenec«, Toller: »Hinkemann«, »(Jalovec)«, Wilde: »Idealni soprog ter nekaj otroških in ljudskih iger«.

Vzorna samaritanska služba za časa kongresa. Naši vrli reševalci so za evharistični kongres pohvalno uredili samaritansko službo. Na raznih krajih mesta so bile postavljene 4 reševalne postaje.

Izvožek pod konjskimi kopiti. Izvožek Franc Plevnik iz Jezarske ulice je vozil v soboto okrog 21. ure zvečer dve dami skozi Počehovo. Ko je na občinski poti obratnil voz, se je zlomilo oje, izvožek pa je vrlo pod voz. Vlede tega je postal kraj nemiren in je prišel s kopiti teptati po njem.

Prijatelj tujega koleca je odpeljal trgovskemu pomočniku Angelu Turku, ki je delj časa služboval v Laškem, kolo izpred neke gostilne v Rušah. Ukradeno kolo je bilo popolnoma novo, znamke »Sampion«, črno pleskano s tov. števil. 653244.

Nesreča pri obiranju jabolk. Ko je Marija Krajčeva iz Počehove v nedeljo popoldne na visoki lestvi obirala jabolka, je omahnila in tako nesrečno padla, da si je zlomila roko. Poklicali so na pomoč tukajšnje reševalce, ki so poškodovanko prepeljali v bolnico.

Če je avtomobil preobložen. V nedeljo popoldne je vozil Srečko Krajec iz Pesnice zelo natrpan avtomobil veselih izletnikov. Vsa ki je videl preobloženega vozilo, je slutil nesrečo. In res. Pri nekem ovinku v Račvanju se je preobložen avtomobil zvrnil v občestni jarek in pokopal pod seboj vse izletnike. Lastnik avtomobila

bila Srečko Krajec je nezavesten oblašal s poškodovanim prenim košem in je njegovo stanje v bolnici zelo nevarno. Ostali so dobili le lažje poškodbe.

Šestam v avgustu najdenih predmetov. Ženska ovrtna srebrna verižica, sleta moška ura s srebrno veržico, ročna torbica, zlata zapetna verižica, denarnica s 23 Din, zapetnica, ročna torbica, voljško odlikovanje, denarnica s 45 Din, plačilni ženski jopič, čoln, denarnica s 67 Din, ženski denik, moski črni klobuk, denarnica s 14 Din, volneni jopič, platnena denarnica s ključki, sveženj ključev, ženski zlati uhan, brizgalna cev, moška srebrna ura s srebrno veržico, veliki voljki pes in stari ženski denik.

Teden Rdečega križa. Tudi obsejni Maribor bo svečano proslavil idejo nesebičnosti in človekoljubnega dela s tednom Rdečega križa. Višek te proslave bo v nedeljo 16. t. m. V veliki Gamberinovi dvorani se bo vršilo dopolnilno veliko »borovanje«. Na sporedu so razna priročnostna predavanja, več deklamacij in pevskih točk. Popoldne pa bo na tamkajšnjem vrtu velika ljudska veselica in znanenju Rdečega križa. Upamo, da bo izkazala mariborska javnost vse razumevanje za vzvišeno zamisel tedna Rdečega križa, ki se bo slavil po vsej državi!

Otrok povzročil karambol avtomobila. V terek je vozil tovorni avtomobil g. Gola benzin in olje proti Hajdini pri Ptuj. Blizu vasi je tik pred avtomobilom preokrajil cesto mali fantek. V smrtne strani je hitela svojemu otroku nasproti mati, da bi rešila dete nevarnosti. V veliki nevarnosti, da bi avtomobil oba povozil, je imel sofer še toliko duha prisotnosti, da je sunkovito zakrenil vozilo na desno v občestno ograjo. Avtomobil se je skoraj popolnoma razbil, sofer pa je zadobil hude notranje poškodbe.

Nočni napad. V noči na terek so neznan napadalec navadil na kmeta Ludvika Drozga ter ga pričel obdelavati z noži. Zadržil je več raz med rebri in na glavi, tako da je nezavesten oblašal. Ko so jutraj ljudje našli poškodovanca, so poklicali reševalce, ki so ga prepeljali iz Spod. Jakobovega doma v mariborsko bolnico.

Z Jesenic

Odhod ugledne narodne družine z Jesenic. Pred kratkim je bil zaradi dolgoletne bolezni vpkojen g. Veber Anton, višji kontrolor državnih železnic, službojoč na kolodvoru na Jesenicah. G. Veber je bil eden tistih redkih slovenskih železnih uradnikov, ki so pred vojno služili pri železnici in naših krajih in se povsod zavedali svojega slovenskega porekla. Službo je nastopil pri državni železnici l. 1904 v Trstu ter je kasneje služboval v Červinjanu, na Bledu, v Kranju, Sv. Luciji pri Tolminu, Bohinjski Bistrici in na Jesenicah in je bil po 30letni vestni službi pred kratkim vpkojen. Pred dnevi se je s svojo odteljno preselil v svoj rodni kraj Gorje pri Bledu, da v krogu svoje odtelji preživi v tem prelepem kraju jesen svoja življenja. Z gospo soprogo sta vzgojila svoje otroke v narodnem duhu. Sin Rudi je bil eden najboljših telovadcev jeseniškega Sokola, ravno tako tudi hčerki Božena in Zora najboljši telovadki vsi pa so bili redni posetniki sokolskih prireditev, na katerih jih bo Sokol v bodoče zelo pogrešal.

Iz Metlike

Pri belem konjčiku. Dramatski odsek Sokola v Metliki nas je po daljšem času prijetno presenetil z lepo uspešo veseligrjo »Pri belem konjčiku«, ki je bila prirejena na Grajskem vrtu in katero je obiskalo dolejšo rekordno število domačinov. Tako res posrečene predstave ni dolgo videli, ker so se prav vsi igralci in celo novinec prav dobro postavili. Najbolj je bil seveda vsem všeč naš popularni Franci Prus v glavni vlogi Bučka, ki je izval cel salve smeha. Krčmarica ga Guštinova je seveda kot rutinirana igralka mojstrsko podala svojo vlogo. Enako je v svojem prijetnem nastopu, kakor vedno, tudi to pot razveselila gledalce god. Zvonka Murnova. God. Rajmerjeva se je v svojo vlogo navkve odlično vživela, a tudi oha Bregarjeva sta s svojim nastopom dokazala, da sta na odrdu doma. Omeniti moramo končno tudi g. Šarka, pri katerem je napredek od nastopa do nastopa viden, kakor tudi vse ostale igralce, ki zaslužijo vso pohvalo. Scenerija je bila zelo učinkovita in za naše mesto nekaj posebnega. Ogromna kuhna hotela in prostrano osprejje sta igralcem omogočila svobodnejše, neprijetnejše kretanje, a v gledalcih ustvarila lučjo, da vidijo res pristen gostilničarski vrt. Na splošno željo občinstva bo igra v nedeljo 23. septembra ponovljena. Še itak nizka vstopnina bo pri reprizi še nižja.

Osebnost. Dosedanji načelnik metliškega sreza g. dr. Fran Hraščev je imenovan za sreskega načelnika v Slovenjgradcu, a na njegovo mesto v Metliko je imenovan banski svetnik g. Matej Kalk. Novemu načelniku, ki je pri nas znan in priljubljen že iz časa njegovega službovanja v bližnjem Črnomlju, želimo med nami prijetno bivanje!

O delu muzejskega oddaka. Tujskoprometnega društva v Metliki, o katerem je bilo sčasom precej govora, ne slišimo ničesar več. Želimo, da prične s svojim delom kar najmarljivejša, da pride Metlika čim prej do muzeja, ker vsako leto izgube mnogo pomen in se narodna umetnine vse bolj izgubljajo, a nadomestiti jih je nemogoče.

Metliška štitalnica s knjižnico, ki je bila pred leti najvažnejša metliška kulturna ustanova, je popolnoma izkolidrala. Bilo bi potrebno, da bi merodajni ukrenje vse potrebno, da bi prejšnji knjižničar knjižnico uredil in odda sedanji sokolski knjižnici ves inventar, ker se ne sme dovoliti, da bi bilo mesto oškodovano za tako dragoceno ustanovo.

Vsa pota vodijo v Rim.

Na stražnico privlečejo dva pijanca. — Kaj te je privedlo tako daleč? — vpraša komisar prevega. — Nesrečna ljubez, gospod komisar. — Kaj pa tebe? — Srečna ljubez. Moja nevesta ima vinoč.

S P O R T

Sportni miting v Trbovljah

Tukajšnji sportni klub Amater je priredil v soboto in nedeljo v Trbovljah sportne tekme, katerih Trbovlje še niso videle. Pokroviteljstvo nad to veliko sportno prireditvijo je prevzel g. minister za telesno vzgojo dr. Andjelinovič.

Tekme so se pričele že v soboto dopoldne in so trajale do nedelje večera. Sportni miting, katerega so se v nedeljo udeležili tudi prvotrasadni klubi iz Ljubljane, Maribora in Celja, sta otvorila v soboto ob 10. uri domača kluba Amater in Trbovlje s nogometno tekmo, ki je končala v razmerju 1:0 za SK. Trbovlje. Tei tekmi je sledila borba med domačinoma Retje-Trbovlje, ki je zaključila v razmerju 1:0 za Retje, nato pa je nastopil domači SK. Dobra proti SK. Retji, ki je prvega porazil v razmerju 1:0. Popoldne ob 14. uri pa je nastopil mladi SK. Triglav iz Hrastnika proti staremu rutiniranemu domačinu SK. Amaterju. Borba je bila dokaj živahna, kajti mladi Triglavani so se spotečka krčevito branili, proti koncu pa je moč vidno pešala, tako da je bil občuten poraz neizogiben, ki je nastopil s rezultatom 5:0. Sledila je borba hrastniškega SK. Triglava in domačega SK. Retja, ki je premagal prvega istotako v precej visokem razmerju 4:1. Ker sta dva kluba in to SK. Rudar iz Hrastnika in SK. Slova iz Zagorja iz neznanega razloga izostala, je vrzel izpolniti prireditelj SK. Amater, da ni bilo treba program takem izpolniti.

Po zaključenem tekmovalnem vseh klubov sta nastopila zmagovalca SK. Amater in SK. Retje. Oba sta napenjala vse sile, da bi si priborila častno darilo, toda ereda se je vedno bolj nagibala na stran mladega in agilnega Retja, ki je premagal prireditelja v razmerju 2:0. V nedeljo 9. t. m. zgodaj jutraj se je pričelo živahno vrvenje po dolini. Okrog 9. ure se je zbrala pred rudniško reševalnico na Vodah velika množica ljudstva, zlasti mladine, ki je težko pričakovala sportne goste iz raznih krajev. Ko so došli avtobusi s sportniki iz Ljubljane, Maribora, Celja in drugod, jih je mladina živahno pozdravljala, godba pa je vrislo veliko manifestacijsko zborovanje sportnih veterov. Govore posameznih sportnikov je prenašala ljubljanska Radio postaja. — Kot zastopnik ministra za telesno vzgojo je pozdravil g. dr. Miloš Ribaf. član uprave JNS v Beogradu.

Zanimive so bile tudi popoldanske tekme, ki se jih je udeležilo izredno veliko občulike. V lahki atletiki na 5000 m je zmagal na prvem mestu Knez (Amater), na drugem mestu pa Pišk (Dobrna). V šteteti je zmazal na prvem mestu Dobrna, v troboju Lopan (Trbovlje), pri polževi kolestarski dirki je odnesel zmago Gorjup (Amater). Zatem so nastopili v nogometni tekmi SK. Primorje in SK. Retje, katerih tekma je končala z 2:1 v prilog Primorja, nato pa premagal SK. Maribor prireditelja SK. Amaterja z rezultatom 3:0 in končno sta zaključila miting v nogometni tekmi SK. Primorje in SK. Maribor z rezultatom 1:0 za SK. Primorje.

Še o sportnem prizniku v Trbovljah

Poročali smo že, da je bil program nedavnega športnega dneva v Trbovljah zaradi slabega vremena precej oviran. Zato so vse dopoldanske prireditve odpačile. Največje zanimanje prebivalstva je vladalo za tekmo med Haškomi, Zagreb, in ljubljanskim SK Ilirijo. Nastopila sta ob 16.30 nestrano pričakovana in od publike burno pozdravljena. Pred pričetkom tekme jih je pozdravil predsednik SK Trbovlje g. inž. Pavel Vrbič, želeč dragima gostoma, da bi odnesla iz Trbovlj najlepše spomine in vtise. V spomin na prvo srečanje v Trbovljah jima je podaril majhen spomin v obliki lično izdelanih janskih varnostnih svetilk in rudarsko palico s kladivom. Gosta, ki nista pričakovala tega sicer skromnega, toda za nju pomembnega spomina, sta se radostna zahvaljevala.

Nato je dal sodnik g. Lunder znamenje za pričetek tekme. — Spotečka občajna obojestranska nervoznost. Hašk se je prvi otreše in že beleži po krasni kombinaciji napadalnega kvinteta prvi zgoditek. V kratkih presledkih avisa Hašk na 4:0, nakar se šele Ilirija zmaže. Z močnimi protinapadi potisne Haška v kazenski prostor, katere posledica je bil prvi gol za Ilirijo. Igra se prenese za kratek čas v polje, vendar se opaža premoči Ilirije, ki zniža z razantnim strelom Piškica na 4:2. Drugi polčas ima Ilirija več od igre, napada Haškova vrata neprestano, a spremlja jih precejšnja smola. Je povsem arele pozicije se končajo po večini v avtu, ali pa v rokah izborna razpoložena vratarja Haška. Kljub temu uspe Iliriji v 20 min. po Sandeju tretji gol. Ilirija še močneje pritiska, kar se odlično vidi na izravnanju, toda žoga ne najde poti v mrežo. Sledi napad Haška in po desni zvezi pada peti za Haška in najlepši gol dneva, ter s tem postavi končni rezultat 5:3 za Haška. Igra je bila, kakor se je pričakovalo, zelo lepa, ves čas napeta a ver fair. Najboljši mož na polju je bil nedvomno vratar Haška Nedeljkovič, ki je obranil s svojo hladnokrvnostjo in malo »srečee« že povsem sigurne gole. Publiku je s svojo krasno igro tudi zelo ugajal mali srednji napadalec Haška. Naš Ljubljaničani so predvedno, kakor vedno, lepo igro, a imeli so, kakor že omenjeno, precej smole pred golom. Ilirija ni zaslužila poraza — pravilno bi bilo neodločeno — ima pa ožja obramba kar dva gola na vesti. Vratar in oha branilca so bili spotečka zelo nesigurni, zato so padli tudi kar 4 goli v prvih 20 minutah. Sodih je g. Lunder dobro. Publike se je kljub slabemu vremenu nabralo okrog 800, kar omeniti rekordno, doslej na zelenem polju nedoseženo število gledalcev za Trbovlje. Bilih so vzhitni nad igro, ker se na deželi le redko vidi taka igra. Zato gre največja zahvala prireditelju SK Trbovlje, ki se ni ustrazil rizika prireditve v današnjih težkih časih. Trbovlječani so pa hvaležni tudi Hašku in Iliriji, da sta jima nudila tak redki užitek lepe tekme.

Noročite — čitajte „LJUBLJANSKI ZVON“

Prijatelju zagotovil obede za 20 let

Iz Budimpešte poročajo o čudni zgodbi, ki se zdi na prvi pogled neverjetna. Slikar Janoš Rado je imel v življenju vedno srečo kot človek in umetnik. Navadil se je pa lahkega življenja in vse, kar je zaslužil, je tudi sproti zapravil. Znan je bil zlast kot velik sladokusec in zato tudi dobrodošel gost v vseh restavracijah, kamor je prav rad zahajal. Nedavno se je ranil na desni roki, rana se mu je vnela in po mnogih operacijah mu je ostala desna roka deloma hroma. Rado je pokušil slikati, pa se je takoj prepričal, da bi škodoval svojemu ugledu in dobremu imenu. Če bi pokazal ljudem tako sliko. Zato je nehal delati z zaupanjem in obljubo zdravnikov, da bo njegova roka čez dve ali tri leta zopet zdrava.

Kmalu je potrkala na slikarjeva vrata stiska. Lastnik najstarejše restavracije v Budimpešti mu je pa navzlic temu pošiljal jedi, ki jih je najraje jedel. Toda čez nekaj mesecev je usahnil tudi ta vir. Ko je predla ubogemu slikarju naitra, se je vrnil v Budimpešto iz Transvaala njegov stari prijatelj, ki ga je Rado izdatno podpiral, ko ga je bila rodnina zapustila. Čim je prijatelj zvedel, kaj se je zgodilo, je sklenil z lastnikom neke restavracije pogodbo in mu plačal 70.000 pengő. da bi dajal njegovemu obubožanemu dobrotniku skozi 20 let dober obed. Obedi so hipotekarno zajamčeni na restavraterevi hiši.

Iz zgodovine palice

Neki španski zdravnik je trdil, da so ljudje podedovali palico po opicah. S tem je potisnil izvor palice tja daleč nazaj v pravek. Dognano je, da so palico rabili moški v času rimskega cesarstva, kar nam dokazujejo tudi mnoge izkoptine. Germanski narodi imajo prve vesti o palici iz leta 1500. Okrog leta 1750 je bila palica v modi v Franciji, kjer so hodile z njo vse odlične dame. Menda so hotele ženske biti zanimive, ali pa so hotele z opiranjem na palico naglasiti svojo slabost odnosno zbuditi sočutje ali vsaj pozornost. Ženske so začele posnemati moške in ker so se vse opirale na palice, so bile v onih časih debelejša in manj elegantne. Niso pa bile še tako težke, kakor palica Petra Velikega, ki je tehtala 4 funte. V Angliji so nosili delj časa

hrastove palice privrženci leta 1688 izgnanih Stuartovcev. Drugi ljudje so nosili bambusove palice s koščeniimi ali kovinastimi ročaji. Tudi na kontinentu je prevladovala bambusova palica do leta 1810, ko so se pojavile lesene, koščene in kovinaste palice, okrašene z bakrorezi.

Leta 1812 je prišla v Pariz na prodaj palica, ki se je o nji mnogo govorilo tudi o njegovem sinu, pisatelju na Napoleona. Pozneje se je palica še bolj razvila. Nekateri so imeli v ročajih električne žarnice ali posebno orožje. Izdelovali so tudi palice, ki so se dale spremiti v mižico, stoček ali dežnik. Edvard VI. je imel kot prestolonaslednik veliko zbirko palic, med njimi tudi palico kraljice Viktorije. Izrezana je bila iz veje hrasta, v katerem se je bil skrtil Karel II. leta 1651. pred svojimi sovražniki. Drugo palico iz zbirke Edvarda VI. je izdelal znani strugar starega Londona Bridge. V tej zbirki je bilo mnogo palic iz Indije, ki so predstavljale umetniška dela lesoreza in slovovne. Najdragocenejša palico sveta je imel menda dr. Hals iz New Yorka. V ročaju je bilo tri funte zlata in 63 demantov. Zlata kača z rubini v očeh se je ovijala okrog palice, v ročaju je bila pa ura, okrašena s 24 demanti. Praktično palico je izumil neki nemški zdravnik. V nji so bili spravljeni vsi kirurški instrumenti, potrebni za manjše operacije, poleg tega pa karbolna kislina, sublimat in obveza.

Previdnost.

Zakonca se pripravljata na počitnice in najeto imata sobo v hotelu. — Povej mi, možiček, — pravi žena, — zakaj jemlješ s seboj rešilni pas? — Zato, ker je v prospektu napisano, da je v vseh sobah tekoča voda.

Pravilen odgovor.

Iz šolskih spominov Tristana Bernarda: V razred stopi nov profesor aritmetike in hoče se prepričati, kako njegovi novi dijaki razumejo vprašanja. Da jim nalogo. Razred je 4 m visok, ravnilo je 70 cm dolgo, danes je 19. avgust, koliko sem star? Nekateri dijaki vzamejo svinčnike in začno pisati, drugi pa premişljejo. Kar vstane eden in pravi: Jaz vem, koliko ste stari, gospod profesor. — No, kaj poveš, se nasmehne profesor. — 48 let. — Kako to? — Imam bratrance in moj oče pravi, da je napol idiot. Star je 24 let. Tako sem izračunal, koliko ste stari vi.

Ponson du Terrail: Lepa židovka

Roman.

— Da, kaj se vam zdi čudnega na tem? — je vprašal državni tožilec, hoteč prepustiti banditu, da bi sam uganil vzrok Merottinega izdajstva.

— Toda ...

Državni tožilec je nadaljeval:

— No, kaj pa, če je ta ženska jezna na vas? Kakšen interes bi imela na tem, da vas obdolži tatvine, ako ne, da se vas odkriža! — je vzkliknil Judicel.

— Da, tako bo, odkrižati se me hoče.

— Hm, — je zamrmral državni tožilec sam pri sebi, — končno smo na cilju.

Srepa je pogledal aretiranca in pripomnil glasno:

— To bi bilo zadostno pojasnilo.

— Merotte vam je torej navlezila, da sem jo okradel? Če je tako, vam pa povem jaz o nji še več.

— O, poznamo to zvijačo, ko se izprema v tožitelji v obtožence, in ne damo se tako lahko preslepiti, — je odgovoril državni tožilec.

Namen teh besed je bil, tem bolj utrditi bandita v njegovi zmotli.

— Zvijača! No, gospod kar zaslišite me, pa boste videli.

— Ali bo trajalo to dolgo?

— Ne.

— No, pa govorite.

— Pošljite v ulico du Troc orožnike in če bodo dovolj spretni, najdejo v hiši št. 16 v prtilični izbi na dvorišču gospodično de Genouilhac. Tam je ubogo dekle zaprto. Aretirajte Merotte in prepričajte se boste, kdo izmed naju je zaslužil kazni in kdo je vreden zapužanja.

— Lazete, — mu je odgovoril državni tožilec, — kajti gospodična de Genouilhac je zaprta nekje v Toudu.

— Bila je tam, toda zdaj je ni več, ker se je Merotte bala izdajstva in jo je prepeljala v Bordeaux.

— No, o tem se bomo kmalu prepričali. Stražnik, odvedite jetnika.

V hipu, ko je Judicel zapustil kabinet državnega tožilca, je vstopil kapitan Mousegur in prosil, naj mu dajo na razpolago orožnike, da preišče hišo v ulici de Troc.

Prepričan, da ga Judicel ni nalagal, je bil državni tožilec prisiljen priznati, da je govoril tudi markiz de Mathalin resnico, toda končno odločitev v markizovi zadevi je odgodil do aretacije stare Merotte.

Bilo je ob enajstih dopoldne, ko so se odprla vrata markizove celice.

Markiz je že vedel, da je Merotte aretirana. V pričakovanju, da bo izpuščen, je imel za razmišljanje dovolj časa in trdnjavo Ha je zapustil brez vidnih znakov zadovoljstva.

Ko ga je sluga Cadet zagledal doma, ni mogel skriti svoje radosti, toda prvič v življenju si je dovil svetovati mu:

— Če bi mi hotel gospod markiz verjeti, bi ne iskal od tega trenutka nobenega prepira več.

— Kaj pomenijo te besede, Cadet?

— Boli me, če vidim gospoda markiza v zaporu zaradi nespametnega ravnanja, ki ne prinaša nikomur koristi.

— Ah, ti torej veš, zakaj sem bil aretiran?

— Da, vem, gospod markiz, kakor ve vsakdo, — je odgovoril Cadet.

— No, dobro, tvojega nasveta se bom pozneje držal, zaenkrat me pa pusti samega.

Markiz je bil vesel, da pripisujejo njegovo aretacijo samo njegovi bojevitosti, in poskrbeti je hotel, da bi to prepričanje ne samo obveljalo, temveč da bi se še bolj razširilo. Sicer so se pa za njegovo aretacijo in osvoboditev v Bordeauxu zanimali le redki ljudje.

Vest o strašnih in krvavih dogodkih v ulici du Troc se je bliskovito razširila po mestu. Smrt polkovnika, ki so ga imeli vsi radi, je razburila ljudi, obenem je pa razburila duhove tudi vest, da so našli Hermine de Genouilhac.

Razumljivo je, da je vse mesto govorilo o tem in kjerkoli se je pojavil de Mathalin, je vzbujal samo pozornost. Vsi, ki so poznali kapitana de Mousegura in mladega Američana, so silili vanj z najrazličnejšimi vprašanji.

Markiz de Mathalin je porabil to priliko in je tudi sam pridno poizvedoval. Kmalu je zvedel, kar je hotel vedeti. Povedal so mu, da se zanima zanj rodbina de Genouilhac. V resnici ga sploh niso smatrali za pravega plemiča in znano mu je bilo, da bi bilo treba streti odpor Filipinine matere in babice. Upanja je bilo zaenkrat malo, toda zadostovalo mu je, da je zvedel, zakaj so se začeli Genouilhacovi zanimati zanj. Milijoni očka Samuela so mu preveč dišali, da bi zavrgel dosežene uspehe.

Spretno je razširil vest, da gre njemu zasluga za osvoboditev Hermine de Genouilhac. Državni tožilec je moral priznati, da markiz sicer ni storil vsega, vendar je pa mnogo pripomogel k srečnemu izidu preiskave.

Tako se je zgodilo, da je bilo javno mnenje na markizovi strani.

Godefroy de Mañ-Hardye, ki je zaslužil nevarnost v tej markizovi rehabilitaciji, je skušal dokazati, da markiz laže. Toda od svojega prihoda v Bordeaux je bil s svojim bratom in s prijatelji preveč zaposlen, da bi se mogel seznaniti z mestno družbo.

Pozneje se je že tako navdušeno govorilo o markizu, da se je začel Godefroy ves razburjen spominjati, kako

čudno se je vedla Filipina, če je kdo vprilo tje omenil markiza.

— Gotovo ga ljubi, — je pomislil. In lotil se ga je obup. Ves iz sebe je hodil po ulicah ter razmišljal o lepoti in mlakavosti Filipine, ki se je bil v njo na prvi pogled zaljubil. Jeza je kar kipeval v njem.

V takem razpoloženju je srečal nekoga dne starega plemiča d'Arnaulta, prijatelja grofice de Blossac in mladih Američanov.

Če je človek star dvajset let, čuti potrebo potožiti ljudem svoje gorje, ker mu prinese to olajšanje.

— Kaj mi je? — je ponavljal ves iz sebe. — Strašno sem nesrečen.

In tako je odkril staremu, dobrodušnemu plemiču svoje ranjeno srce.

— Eh, eh, dragi moj prijatelj, — je dejal d'Arnault, — zadeva je zelo resna. Markiz de Mathalin je zelo nevaren mož. Ali pa veste, kakšno je mnenje pri grofici de Blossac?

— Zal ne vem.

— Kaj od tistega dne niste bili več pri nji?

— Ne upam si tja.

— Dobro. Jmak v boj, toda plaš v ljubezni. Braniti morate svojo srečo, kakor znate braniti svoje življenje.

— Saj bi jo rad, toda kako?

— Kako? Jaz bi na vašem mestu kar zaslužil gospodično Filipino.

— Kaj pa če bi me ne hotela?

— Obrniti se morate najprej na nieno mater ali pa na grofico de Blossac.

— Saj bi se, pa nimam poguma.

— Bežite no! Da le morete biti tak strahopetnež.

— Naj bom strahopetnež, toda ...

Poti čez Rokavski preliv

Hitre zvezze med kontinentom in otokom

Imel sem namen, da se na svojem potu v Anglijo ustavim za nekaj dni v Parizu, da posetim stare znanca in se spet navdijem po presledku nekaj let tistega prijateljskega, domačega pariškega vzdušja, ki se mi je tako prikupilo že pred dvajsetimi leti, ko sem prvič hodil po metro-poli Francije kot visokošolec. Toda juljska vročina je bila to pot v Parizu tako nezgodna, da sem sklenil, takoj odhiteti naprej. Moja prva pot je bila na Boulevard de la Madeleine št. 12, v urad britanskih železnic.

Tu sem preštudiral vse možnosti, kako bi najbolje, to se pravi najceneje prišel preko Rokavskega preliva. Pot po zraku iz Pariza v London seveda zame ni prišel v poštev, ker glede cene ne more konkurirati s potom po zemlji. Vendar sem si iz radovednosti ogledal tudi letni red. Vozilje angleška in francoska letala. Tako na primer rabi trimotorno letalo, imenovano »The Golden Clipper«, francoske družbe Air France iz Pariza v London samo pol drugo uro. S trga Lafayette sredi Pariza se odpeljete z avtom letalske družbe ob 7.25, na letališču Le Bourgetu ste čez pčile pol ure, ob osemih se dvignete v zračne višave, ob 9.40 pa že pristanete na letališču Groydonu v bližini Londona in ob 10.30 ste že sredi Londona, v ulici Haymarketu. Polet stane v našem denarju okrog 120 dinarjev.

Nato sem si ogledal zemljevid prog in cene kombiniranih železniških in parobrodskih voznih listkov preko Rokavskega preliva, šest različnih prog vodi iz Pariza v London, to so tele: Caen-Southampton, Le Havre-Southampton, Dieppe-Newhaven, Boulogne-Folkestone, Calais-Dover, Dunkerque-Folkestone. Cene teh prog so zelo različne. III. razred stane od 330 do 170 francoskih frankov, za progno Pariz-London, tja in nazaj. Vzeli sem izletniški listek, veljaven za progno preko Dieppeja in Newhavena za ceno 170 frankov, to je nekako 530 dinarjev.

Vročina je bila tako huda, da se mi ni niti ljubilo napraviti sprehod po velikih boulevardih. S prijateljem sva šla kositi, potem pa naravnost v kopalnice. Pariz ima več lepih plavalnih bazenov, eden največjih je Piscine de la Tournelle v bližini Porte des Lilas, znan tudi našim sportnikom, kajti tam se večkrat vrše mednarodne plavalne tekme. Tu sva prebila ves popoldan. Zanimivo je, da sva se morala pred vrati nastavitvi in čakati nad pol ure, preden sva dobila vstopnice, takšen naval je bil na kopalnice. Velika ura na zidu je kazala sedem, ko sva odšla iz vode. Bil je zadnji čas za na vlak. Odrzela sva s podzemno železnico po kovičke v hotel, nato pa z isto železnico proti kolodvoru. Ko slučajno pogledam na uro, vidim, da gre čez 15 minut najin vlak. Kar zabeležim me je in spoznal sem, da je šla ura v kopalnici vsaj za četrt ure prepočas. 13 postaj sva imela še na progki podzemne železnice do kolodvora, nemogoče je torej bilo, priti o pravem času do vlaka. Kaj storiti? Ni preostalo drugega, kakor da sva na prvi postaji izstopila, pomnila prvemu taksiju ter mu rekla, da moramo biti v desetih minutah na Gare Saint-Lazare. Možak ni rekel ne bev, ne mev, temveč vozil čisto mirno svoj tempo. Mane je kar skrbelo, tako sem bil nervozen, kajti najina karta za London je bila izletniška znižana karta, ki je veljala samo vsak tork zvečer, in bi bila morala, če bi zamudila vlak, doplačati 50 frankov. Vendar nama je bila sreča mila: tri minute pred odhodom brzca sva še sedela v njem.

Tu se na soseščem tiru pripelje ogromna smotika iz slumnja, za katero bo treba še poiskati slovenski naziv; Francozi imenujejo to prevozno sredstvo »automotrice«, Nemci pa Schienenzeppelin. Hitro sem izkoristil priliko, skočil iz svojega vagona

Samo še danes

Iz zvočnega kina Dvor

se razlega ob 4., 7. in 9. uri zvečer smeh in grohot

Dobri vojak Buster

Ljudje, ki gredo mimo, so kar iznenadeni nad tolikim smehom.

Samo še danes

Danes svojevrstna senzacija. — Film groze, strahu in ljubezni

Krvava maneža

Ta film je največja senzacija. Igralci so sami od narave pohabljeni ljudje. Oglejte si!

ZVOČNI KINO IDEAL

Predstave ob 4., 7. in 9.45 zvečer.

POUK

NEMŠČINA

v Delavski zbornici. Za deco in šolsko mladino dopoldne ali popoldne, za odrasle zvečer. Zračniški in višji tečaj. — Vpisanje ob 1/2 14. — glavni vhod, desno, ali ob 14. — zadnja veža v Čopove ceste. 2793

PRODAJA

COKOLADO ZA KUHO

in jelo najboljše vrste 1/4 kg sarno Din 8.50. — M. Kovačič, Miklošičeva cesta 32. 2789

La ČAJNO MASLO

inevno sveže, razpošilja — Rajner, Noršinci, Ljutomer.

PREMOG DRVA

Telefon šte. 3934

SLOVŠA

LJUBLJANA, Kolesarjska 19 52/T

RAZNO

ODDAM SOBICO

z eno ali dvema posteljama in hrano. — Urbč, Grajska pišnota. 2791

SLUŽBE

SARMANTNA DAMA

večja poslovanja z odjemalci, naj višje ponudbe na: Lončarjevič, Beograd, Terazije 32.

PRVOVRSTNA MASERKA

išče nameščenja. — Tumpach, Zagreb, Ljubljanska 13/L

DEKLE

zdravo, pridno in pošteno, večjo nekoliko šivanja, sprejme boljše družina v stalno službo. — Dopise na upravo »Slovenskega Naroda« pod »Ljubljana 2000/2794«.

SPALNICE

moderne, iz orehove korenine, pleškane, in kuhinjske opravre ter drugo pohištvo dobite najceneje pri Androvic, Komenskega ulica št. 34. 54/T

PUMPARCE

modne hlače, najboljši nakup.

A. PRESKER,

LJUBLJANA, Sv. Petra cesta šte. 14. 6/T

VREČE ZA OGLJE

balnate, močne, zelo trpežne, nudim najceneje vsako množino. — Ljudevit Sirc, Kranj. 2786

KDOR HOČE PITI

res dober DOLENJSKI CVIČEK

IZ KRŠKEGA, NAJ PRIDE V RESTAVRACIJO

HOTELA „METROPOL“

(PRI MIKLIČU)

LITER SAMO PO DIN 12.—

AKVIZITERJA

za nabiranje inseratov takoj sprejemno. — Ponudbe na upravo »Slovenskega Naroda« pod »Dober zasluzek«.

TRGOVSKA HIŠA

moderno urejena, na prometnem prostoru v Ljubljani — napredaj. — Dopise pod »Redka prilika 2795« na upravo »Slovenskega Naroda«.

PLISE na volane v različnih gabah.

SPEČELNI ENTEL običaj, volan, šalov 1. t. d.

AZURIRANJE, čenel vložkov in čipk.

PREDTISKANJE, VEZENJE MONOGRAMOV, zavava, perila.

Hitro, fino in poceni izvrši

Matek & Mikeš, Ljubljana

poteg hotela Štrukelj

Zenska general Armade spasa

Po petdnevem zasedanju je izvolil visoki svet Armade spasa Evgangelino Boothovo za generala. Evgangelina Boothova, dosedanja poveljnica Arma-

de spasa v Zedinjenih državah, je četrta hči Williama Bootha, ustanovitelja te organizacije. Svojo karijero je začela kot kapetanica v Western Hall, takrat še zanemaranjem londonskem okraju. Pozneje je kot poveljnica mnogo potovala, bila je poveljnica mednarodne kadetnice, častniške šole Armade spasa v Londonu, potem je pa postala poveljnica za Kanado in Novo Fundlandijo.

Kot dosedanja vrhovna poveljnica Armade spasa v Ameriki je z največjo verno oznanjala načela te organizacije in ji pripomogla do velikega razvoja. Predsednik Wilson ji je podelil v znak priznanja za zasluge, ki si jih je pridobila Armada spasa med vojno na fran-

coskem bojišču visoko odlikovanje. Ima pa tudi več drugih visokih odlikovanj. Leta 1929 je delovala na Japonskem, dve leti pozneje pa v različnih evropskih mestih. Stara je že 69 let, pa je še tako čila in krepka, da bi ji človek komaj prisočil 50 let.

Izplačani potomci admirala Nelsona

Po smrti trafalgarskega junaka, admirala Nelsona, je plačevala britska država njegovim potomcem 5000 funtov letne pokojnine. Ker pa Nelson ni imel otrok, je ta denar prejel njegov brat, ki je bil pastor. Tako je Anglija izplačala od leta 1805 Nelsonovemu potomstvu že nad 650 tisoč funtov. V parlamentu so bile zaradi tega izdatka ponovno vložene interpelacije in vlada je končno sklenila, da izplača zadnjemu loedu Nelsonu odpravno in višini 22.750 funtov, pozneje pa ne bo prejemal nobene podpore več.

Proti kaljenju nočnega miru

V Londonu je stopila v veljavo odredba, po kateri je motornim vozilom od pol 12. ponoči do 7. zj. prepovedano vsako gibanje. S to odredbo hočejo preizkusiti, da-li je mogoče preprečiti kaljenje nočnega miru z avtomobilskimi trobilji, ne da bi pri tem nastala kakšna večja nevarnost za cestni promet.

Računajo, da se bo število prometnih nesreč še zmanjšalo baš zaradi tega, ker bodo ljudje vedeli, da ni svarilnih znamenj pred temi nesrečami in bodo sami bolj pazili. Če se stvar obnese, bodo razširili odredbo tudi na dnevni čas.

De Vincijev rokopis v Sibiriji

Iz Moskve poročajo, da so pri pregledu knjižniškega arhiva v Irkutskem odkrili redko knjigo s kopijo nekega rokopisa Lionarda da Vincija. Rokopis predstavlja razpravo o letalstvu v staroitalijanskem jeziku z mnogimi risbami in podobami. Rokopisu je dodana razlaga Giovannijske Piumatija. Preiskava je ugotovila, da je knjigo kupil 1893 ruski zbiralec Sobasnikov v Parizu in jo daroval irkutski knjižnici.

Ta novi puder ostane na licu 9 ur

POIZKUSITE TUDI VI

Kakšno olajšanje, če se ni treba neprestano nanovo pudrati — kar je tako neprijetno vsem modnim. Pri vsem tem pa se moj nos nikdar ne blešči in vedno sem sigurna, da bo moja polt ves dan obdržala svojo svežino, gladkost in mat odraz. Poslužite se pudra Tokalon (s smetanovo peno) vsako jutro. Jaz ga imenujem »9 urni puder«, ker ostane na licu mnogo dalje, kakor katerikoli drugi puder, ki sem jih doslej uporabljala. Potenje ne prode skozi njega, ne škoduje pa mu tudi ne veter in dež, ne pa daje koži naravno barvo ter zožuje razširjena močnice. Imeji boste veliko veselja, če napravite ta 9 urni poizkus.